

Ajutiste kohtute järeseadmise üle.

§ 1. Kõik kohtu asutused Eesti wabariigi piirides alustawad päewal, mis kohtuministri poolt kindlaks määratakse, oma tegewust seaduste põhjal, mis endise ühendatud Eesti ja Põhja-Eiwi-maa kubermangu piirides kuni 24. oktobrini 1917 makswad olid, järgmiste muudatuste ja täiendustega:

a) Kohtupidamise keeleks on Eesti keel. Asjaarutamise juures võib teist keelt tarvitada, kui kohus ja asjaosalised seda mõistawad. (Kohtu Asutuste sead. § 557, Tsivilkohtup. sead. §§ 261, 263, p. 2; 1269, p. 2; 1276, p. 2 ja 405 Kriminal Kohtup. sead. § 579).

b) Wallakohtud ja Ülemtalurahwakohtud kaotatakse ära. Nende wõimupiiridesse käiwad asjad lähewad asjakohaste kohtute kätte üleüldiste määruste põhjal (Baltimaa wallakohtu seadus 9. juulist 1889; Ajutised määrused wallakohtute poolt pealepandawate karistuste kohta; Kriminalkohtupidam. seadus § 1333—1335, 1348 ja 1349; Tsivilkohtupidam. sead. § 31, p. 3.).

c) Rahukohtute wõimupiirkonda käiwad Nõudmise Asjade Kohtupidam. Sead. § 1806 põhjal kõik Nõudmise asjad kuni 5000 rublani.

d) Rahukohtud on ühtlasi esimeseks astmeks nõudmise ja süüdistuse asjades, mis rahukohtuniku wõimupiirist üle ulatawad. (Kohtu Asutuste sead. § 573).

e) Ringkonna kohus on teiseks kohtu astmeks punkt d all tähendatud nõudmise ja süüdistamise asjades. (Kohtu Asutuste sead. § 556, 77—80², 110 — 113).

f) Warguse, kelmuse ja wõõra wara omandamise ning raiskamise asjus, kus esimest kohtuastet kuriteo objekti wäärtus määrab, suurendatakse Rahukohtu wõimupiiri ulatust kuni 3000 rublani, kusjuures wangistamise aja ülemäär siiski Rahukohtu trahwiseaduses §§ 169—181 ettenähtud määrast üle ei wõi ulatada.

g) Süüteo asjades, kus kahjutasu nõudmine üle 3000 rubla ulatab, on esimeseks kohtuastmeks Rahukogu. (Tsivilasjade kohtupidamise seadus § 184, kaelakohtu Kohtupidamise sead. § 172).

h) Ülemaks kassatsiooni kohtuks on Kõrgem Riigikohus.

i) Nõudmise asjades, mille wäärtus mitte üle 100 rubla ei ole, ja süüteo asjades, kus karistus üle 50 rubla ehk 7-päewase aresti ei ulata, võib kaebada Rahukogusse ainult kassatsiooni teel (Kriminal kohtupidamise sead. 124., Tsivil kohtupidam. sead. §§ 162., 134.).

k) Kohtuotsuste täitmist nõudmiste asjades alla 500 rubla tuleb maakondades kohaliku miilitsa läbi toimetada. Kaebtused miilitsa peale täitmise asjades tõstetakse rahukohtunikkude juures Tsivil kohtupidam. seaduse korra järele kohtupristawite kohta. (Tsivil kohtupidam. sead. § 184¹ — 184²).

l) Rahukogude esimeestele määratakse üks abi (Kohtu Asutuste sead. § 559.).

m) Kohtu-uurijad wõiwad Rahukogu ja Ringkonnakohtu eesistujad nende kohtute istumistest kohtuliikme õigusega osa wõtma kutsuda.

n) Wene wabariigi Ajutise Walitsuse määrus ajutiste kohtute kohta Narwa linnas kaotab oma jõu. (Wene Ajutise Walitsuse Teataja nr. 7 — 12. märtsist 1917.).

§ 2. Prokuröri ametkond asub Kohtuministeriumi juures (Kohtu Asutuste sead. §§ 124. ja järgm.).

§ 3. Ringkonnakohtu esimees võib prokuröri ettepanekul rahukohtunikule ülesandeks teha ajutiselt kohaliku kohtu-uurija kohuseid täita (Kohtu Asut. sead. § 79 ja järgm.).

§ 4. Okupatsiooniaegsetes kohtutes pooleli olwad asjad pandakse asjaosaliste palwe peale sellekohastes kohtutes käima.

§ 5. Administratiivkohtu osakonnad asuwad Rahukogude juures. Rahukogude otsuste peale administratiiv asjades võib Kõrgemasse Riigikohtusse edasi kaewata. (Wene Wabariigi Ajut. Walitsuse seadlus — Ajutise Wal. Teataja 9. juun. 1917. nr 75.).

§ 6. Kuni sellekohase uue seaduse wäljatöötamiseni määrab kohtunikka ja kohtu-uurijaid, prokuröri ja tema abilisi ametisse Ajutine Walitsus.

18. now. 1918.

Peaministri a. t. ja kohtuminister

J. Poska.

Ajutise Walitsuse asjaajaja:

E. Laaman.